

در محضر ولایت

درس اخلاق مقام معظم رهبری

عن مسعدة بن صدقه ایشان توثیق نشده است ولی ما بخاطر اینکه در طرق کامل الزیارات و تفسیر قمی است؛ ایشان را ثقة می‌دانیم و روایتش را قبول داریم. سند این روایتی که می‌خوانم، سند معتبری است اگرچه غیر از مسعدة یک نفر دیگر هم در سند هست، محمد بن علی، که مراد محمد بن علی بن ابی القاسم ماجیلویه است، ایشان هم توثیق نشده است، لکن ما با قرائن متعددی ایشان را ثقة می‌دانیم. به هر حال، سند معتبر است. «عن جعفر بن محمد (ع)، عن ابیه، عن آبائه (ع) أن امیر المؤمنین (ع) خطبَ بالبصرة».

حضرت یک خطبه‌ای در بصره خواندند. بصری‌ها با امیر المؤمنین (ع) میانه خوبی نداشتند، در عین حال، حضرت آنجا تشریف بردند و این خطبه را آنجا ایراد کردند. «فقال بعد ما حمد الله عز و جل و آثنی علیه و صلی علی النبی و آله. بعد از حمد و ثناء خداوند فرمودند: «المدة و إن طالت قصيرة».

فقرات این خطبه، همه موعظه است. خطاب به اهل بصره است، اما ما هم در این زمان مخاطب این کلماتیم. باید دقت کرد، اینها را دریافت؛ با همه وجود، با همه دل بایستی این کلمات را فهمید، در دل جای داد. فرمود: مدت، یعنی مدت عمر، اگر صد سال هم در این دنیا بمانیم باز مدت کوتاه است. شما جوانها این تجربه را ندارید، انسان وقتی به این سنین هفتاد، هشتاد سال می‌رسد، پشت سرش را که نگاه می‌کند مثل اینکه چند روز گذشته! زمان هرچه هم به نظر طولانی بیاید و عمر طولانی بشود، کوتاه است، چون گذراست، گذرنده است، فوراً انسان می‌رسد به آن آخر کار. «و الماضي للمقیم عبرة»، آن که رفته است عبرت است برای آن کسی که هست. یعنی من و شما نگاه کنیم، دیروز کسانی در میان ما بودند، امروز نیستند. این برای ما عبرت است. ما هم امروز هستیم، ممکن است فردا نباشیم. عبرت از این روشن‌تر، واضح‌تر؟ «و المیت للحي عظة»، مرده برای زنده موعظه است. این مرده‌هایی که می‌بینید، اینها وجودشان موعظه برای ماست، پند به ماست. یعنی حواستان باشد این وضعیت قطعاً، بدون هیچ تردیدی برای شما هم وجود خواهد داشت. فکر آن روز را بکنید! «و لیس لأیس إن مزی عودة»، دیروزی که رفت، دیگر برنخواهد گشت. کاری که دیروز کردید، در نامه عمل شما باقی ماند و آنچه انجام گرفت، ثبت شد، این، تغییرپذیر نیست مگر به وسیله توبه و انابه و استغاثه و تضرع پیش پروردگار. و الا آنچه گذشت، دیگر گذشت، برگشتی نیست. «و لا المرء من غد علی ثقة»، هیچ کس نسبت به فردا وثوق و اطمینانی ندارد، ممکن است فردائی وجود نداشته باشد. دیروز که رفت، فردا هم معلوم نیست باشد یا نباشد، آنچه در اختیار ماست، الآن است. «الأول للأوسط رائد»، آن که جلوتر است برای کسی که وسط است، پیشرو است، پیش آهنگ است. یعنی او جلو می‌رود، این وسطی هم پشت سر اوست. «و الا وسط للآخر قائد»، آن جوان، آن نوجوان یا آن کودکی که آخر صف است، او هم دنبال اینها حرکت می‌کند. همه به یک محل خاصی حرکت می‌کنند. «و الیوم الهائل لكل آف (یا آف)؛ أرف الآفة لیس لها من دون الله کاشفه» که در قرآن کریم است می‌فرماید: آنروز هولناک، آنروز آف است، یعنی به سرعت دارد می‌آید! یا به معنای شتاب‌گیرنده است، یا به معنای قریب و نزدیک است. احتمال هر دو هست. «إنهم یرونها بعیداً و نراه» قریباً - خدای متعال می‌فرماید - خیال می‌کنند قیامت دور است؛ نه، ما می‌بینیم، قیامت همین حالا است، اندکی بعد است. «و هو الیوم الذی لا ینفع فیهِ مالٌ و لا بنون الا من أتى الله بقلب سلیم».

دل سالم، دل پاک، دل دور از گناه و آلودگی را باید در آنجا برد، آن به درد می‌خورد. (امالی، صفحه ۱۷۰)